

Informasjon fra FoU-statistikken 25.10.2019

Norges FoU-innsats øker, men mindre enn før

Kaja Wendt

Foreløpige tall for utgifter til forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge i viser at den samlede FoU-innsatsen utgjorde over 73 milliarder kroner i 2018. I løpende priser gir dette en økning på 4 milliarder fra 2017, tilsvarende 5,8 prosent. FoU-utgiftenes andel av BNP ligger på 2,07 prosent.

Målt i løpende priser var veksten i FoU-utgifter fra 2017 til 2018 størst i universitets- og høyskolesektoren (8,1 prosent). Næringslivet hadde en økning på 3,8 prosent, mens FoU-utgiftene i instituttsektoren økte med 6,5 prosent. I helseforetakene viser tallene en nominell økning i FoU-utgiftene fra 2017 til 2018 på 5,2 prosent.

FoU-innsatsen i industrien og tjenestenæringene har samlet sett endret seg lite fra 2017 til 2018. Målt i løpende priser har kostnadene til egenutført FoU økt med 4 prosent i industrien og 2 prosent i tjenes-

tenæringene. Justert for lønns- og prisvekst er nivået tilnærmet uendret, med den foreløpige prisindeksen. Næringslivets FoU er nærmere beskrevet på SSBs web-sider, se <http://www.ssb.no/>. En del av veksten i instituttsektoren i 2018 gjelder kapitalutgifter knyttet til bygging av nytt forskningsfartøy. Økningen i instituttsektorens driftsutgifter var på litt under 4 prosent. I universitets- og høyskolesektoren bidrar vekst i antall stipendiater, postdoktorer og forskere til at ressursene til FoU øker. Sektoren hadde også vekst i FoU-utgifter knyttet til vitenskapelig utstyr i 2018. Helseforetakene inngår i FoU-statistisk sammenheng i henholdsvis universitets- og høyskolesektoren (universitetssykehus) og instituttsektoren (øvrige helseforetak og private ideelle sykehus).

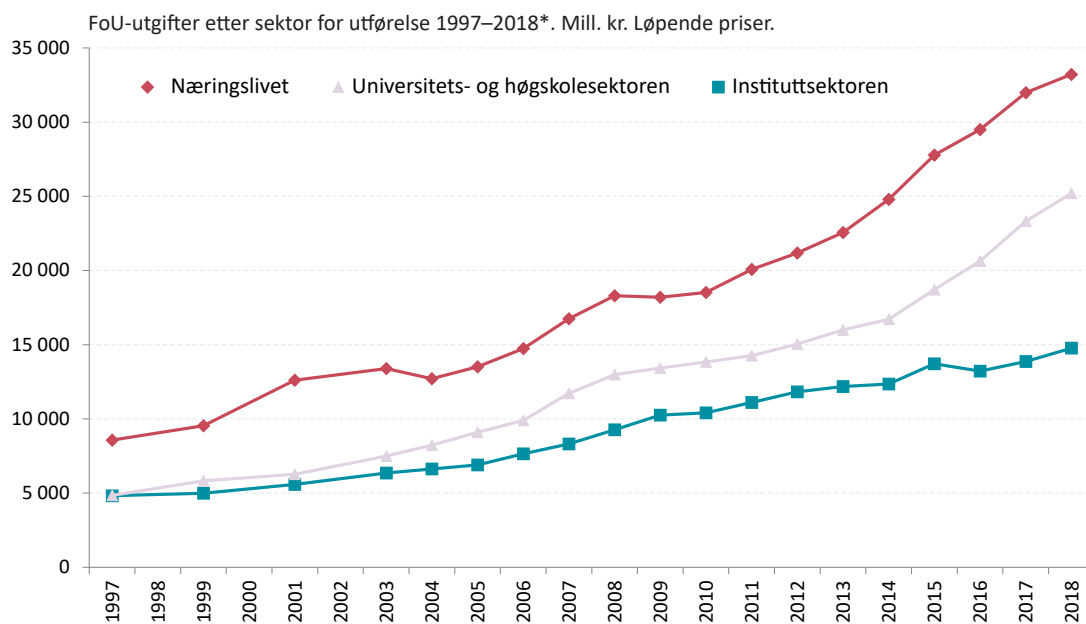
De foreløpige tallene indikerer en realvekst på om lag 2,3 prosent i Norges samlede FoU-utgifter fra 2017 til 2018.

FoU-utgifter i 2016, 2017 og 2018* etter sektor for utførelse. Mill. kr og prosent. Løpende priser.

Sektor	2016	2017	2018	Endring 2017-2018 % løpende priser
Næringslivet	29 489	31 990	33 216	3,8
Universitets- og høyskolesektoren	20 636	23 322	25 201	8,1
Instituttsektoren	13 220	13 864	14 765	6,5
Totalt	63 345	69 176	73 182	5,8
<i>herav helseforetak</i>	<i>4 187</i>	<i>4 377</i>	<i>4 603</i>	<i>5,2</i>
Andel av av BNP i %	2,04	2,10	2,07	

*Foreløpige tall for 2018.

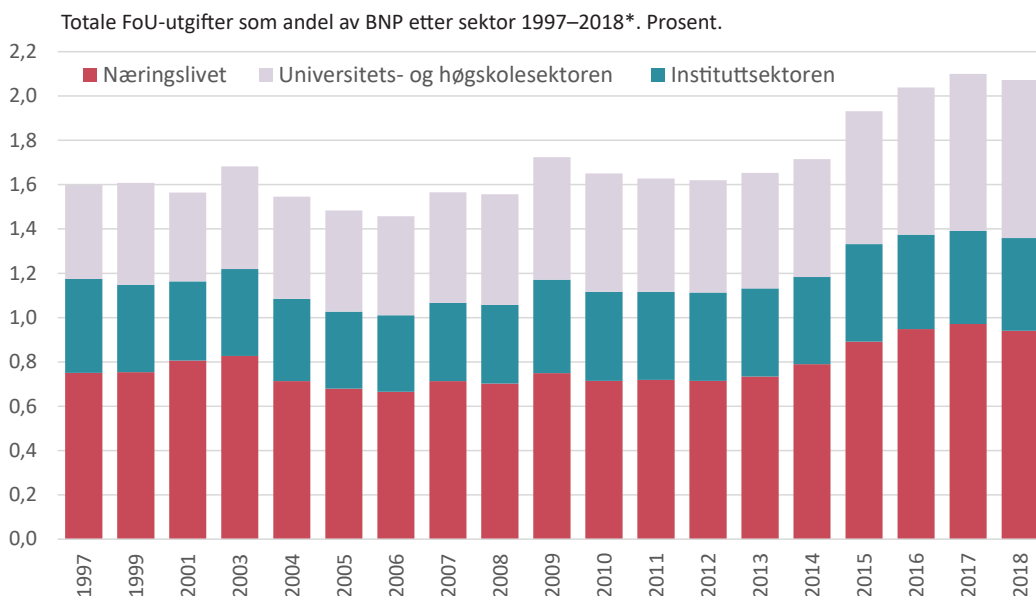
Kilde: NIFU og SSB, FoU-statistikk

*Foreløpige tall for 2018.
Kilde: NIFU og SSB, FoU-statistikk

Liten endring i FoU-utgiftenes andel av BNP

FoU-utgiftene i 2018 er beregnet å utgjøre 2,07 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP). Dette innebærer en svak nedgang fra 2017, da andelen var 2,10 prosent. Det har vært høy vekst i BNP både i 2017 og 2018 (6-7 prosent i løpende priser), mens det var nullvekst i 2014 og 2015. Både FoU-utgiftene og anslaget for BNP 2018 er foreløpige størrelser.

*Foreløpige tall for 2018.
Kilde: NIFU og SSB, FoU-statistikk

De foreløpige tallene for 2018 viser at det ble utført nær 47 000 FoU-årsverk i Norge, 630 flere enn i 2017. Det tilsvarer en økning på 1,4 prosent. Nesten hele veksten i FoU-årsverkene fra 2017 til 2018 fant sted i universitets- og høyskolesektoren. For de andre sektorene er veksten marginal. For næringslivet økte antall FoU-årsverk mye i 2017, mens antall FoU-årsverk altså var uendret fra 2017 til 2018. Næringslivet stod for 45

prosent av FoU-årsverkene, mens henholdsvis 35 og 20 prosent av FoU-årsverkene ble utført i universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren.

Helseforetakene sto for 7,6 prosent av de totale FoU-årsverkene i 2018. Veksten i FoU-årsverk var på nærmere 500 fra 2016 til 2017, mens det fra 2017 til 2018 var lav vekst.

FoU-årsverk i 2016, 2017 og 2018* etter sektor for utførelse. Antall og prosent.

Sektor	2016	2017	2018	Andel per sektor (%)
Næringslivet	19 616	21 205	21 209	45,3
Universitets- og høyskolesektoren	14 937	15 675	16 237	34,7
Instituttsektoren	9 365	9 335	9 400	20,1
Totalt	43 918	46 215	46 846	100,0
<i>herav helseforetak</i>	<i>3 019</i>	<i>3 510</i>	<i>3 551</i>	<i>7,6</i>

*Foreløpige tall for 2018.

Kilde: NIFU og SSB, FoU-statistikk

Endelig og mer detaljert FoU-statistikk for Norge publiseres februar 2020.

Kontaktpersoner for FoU-statistikken

Universitets- og høyskolesektoren: Kaja.Wendt@nifu.no, tlf. 996 31 554

Instituttsektoren: Bo.Sarpebakken@nifu.no, tlf. 960 94 042

Helseforetakene: Ole.Wiig@nifu.no, tlf. 960 94 024.

Næringslivet: Kristine.Langhoff@ssb.no, tlf. 21 09 43 91 eller Harald.Fondevik@ssb.no, tlf. 21 09 47 51.

Om statistikken

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. I universitets- og høyskolesektoren er det hovedundersøkelse annethvert år (oddetallsår). NIFU har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen og inngår i OECDs og Eurostats databaser for Science & Technology. Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU og Norges forskningsråd. I [FoU-statistikkbanken](#) gis brukerne mulighet til selv å velge tabeller og data. Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av SSB.

NIFU

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education

NIFU tilbyr handlings- og beslutningsorientert forskning til offentlig og privat sektor. Forskingen omfatter hele det kunnskapspolitiske området – fra grunnopplæring, via høyere utdanning til forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i arbeidslivet. Instituttet har i tillegg nasjonalt ansvar for produksjon, analyse og formidling av statistikk og indikatorer for det norske FoU- og innovasjonssystemet.

NIFU

PB 2815 Tøyen, NO-0608 Oslo
www.nifu.no | post@nifu.no